

Energia taastuvast allikast saab elunormiks

Mõtteviis, et Eestis pole energia tootmiseks piisavalt päikest, kuulub samasuguste müütide valdkonda, kui et küte on alati kallis.

KAIRI OJA
kaasautor

Nii suvel kui ka talvel Eestimaad kuldavad päikselised päevad on ideaalsed päikesenergia tootmiseks, sest päikesepaneelide (PV-paneelide) kasutegur on sellise ilmaga kõige suurem. Erinevatele uuringutele tuginedes võib väita, et Eestimale kallab päike energiast mõistliku tulemusega tootmiseks piisavalt valgust ja kiirgust. Nii on kindlaks tehtud, et Eestis on päike energiaallikana, kui paaneelid paigaldada 45 kraadise nurga alla lõunasuunas, enam-vähem sama töhus kui Saksamaal, ja viimane sammub ometi selle energialiigi kasutamises Euroopas esirinnas. Küsimus on pigem selles, et meil valitsev põlevkivikultus ei jäta palju ruumi alternatiivsete energiaallikate toetamiseks riiklikest fondidest. Nimelt jäavad meil alternatiivsetest allikatest elektri tootjale makstavad toetused üle seitsme korra alla euroliidus keskmiselt makstavatele.

Tarbevee soojendamiseks päikesesoojuse kasutamine kogub siiski ka meil hoogu, näiteks Tallinnas on mitu kortermaja ja hulk eramuid Nõmmel, Mähel, Meriväljal ja Randveres saanud oma katusele päikesekollektori, mille abil saab märgatavalt vähendada tsentraalse või boileriga soojendatava kuuma vee tarbimist.

Kui mõni ettevõte või talumajapidamine rajaab Eestis endale nn päikesefarmi, on tal mõtetkas võimalikult palju toodetavast elektrist ise ära tarbida, sest see tuleb tunduvalt odavam üldisest võrgust ostes. Võrkumüügi hind on aga

3–4 senti/kWh eest saab müüa kohalikule elektriettevõtjale omatarbest ülejääva energia, samal ajal võrguelektrit osta saab hinnaga 13 sentti/kWh.

ünsna madal ning sel moel investeeringu tagasisetnimine võib venida üle kümne aasta pikuseks.

Võrumaal Baltimaade suurim päikesefarm. Kümne aasta eest Lõuna-Eestisse talumaja soetanud Eesti juurtega Michael Wegecsanyi asutatud Eestis päikesenergia kasutusvõimalustega tööstamisega tegeleva OÜ Energy Smart juhatuse liige Ronald Nermann märkis, et viimase aasta elektripaanika on toonud kaasa märgatava huvi suurenemise päikesenergia kasutamise vastu, pealegi on päikeseaama rajamisega seotud kulutused viimase paari aastaga üksjagu kokku sulanud.

Nüüdseks on perekond Wegecsanyi Eestist ära kolinud ja ka päikeseprojekti arendamisest loobunud. Päikesefarmi arendab nüüd seal naabruses elav, Tallinnas restorani Eesti Maja asutamisega tuntust kogunud Viido Polikarpus. Võrumale Kurenurme kanti rajatud